

Mavikal

Hajit osan al-algaw, idi na-id pay yan sumlok hi *foreigner* hitun Banaw, inggaw jajit tagu un inggaw hitun Mavikal. Hajit tagun inggaw hiji, nalpu ja mit la-ing hitun Vu-uk, ustun sog-on, ay, jovya nad Pantikyan, un igaw jijin vyananaw un nanga-an ji iVyanaw hi ngajan na. Ot gapu kan anup winnu lamos, nanpangapangatu ja. Aji kad nangjas jas napiyas akit a inggawan ja un awad tanap na nga hiyaji jin Mavikal a kan ja. Ot hajajit tagus ji, naragsak ja tay uma-anup ja. Nu mangala ja si ugsa winnu vyavuy, amin a pamilya ma-atjan. Kit nu ija manlamos umvos, ta ajun lamos, nu aju ji alan ja silayon a iwalas jas ji ka-ilyan ja, ta siyad kakaw-on jajin immun-una un paspasig a ma-iwalas amin nu awad ma-ojasan ja si manviyagan.

Kit awad ji osan al-algaw nga inggaw jajit umoy man-ulas sit jagsiyan. Kit ma-ojasan ja jija un matoy ot ngumitit ja. Aji kad masmasja-aw jajit tagu nu sin impatoy na. Ta kuma nu vusul, awad okyan sugat na winnu awad ud nokan ji pang-ul nu kas pangarigan, ngim ngumitit jan lawa. Siyad gapu na nga masmasja-aw jajit tagu nu ngajan jit gapu na nga awad ud matoy nga ngumitit a jagus. Aji na mit ngarud makapakul tapnu tigammu ja nu awad tagus ajani. Kankanayun kanun kamas ji. Vokon mit kitji nga inalga a ngim pasaray awad matoy nga ojasan jas jit jagsiyan kit ngumitit a jagus.

Hi... Inggaw osan al-algaw, nga inggaw okasyon winnu volay a kingwa jas ji. Aji kad ajun tagun manjatjatong, kit man-usal ja si sinuglan tay siyad man-utuwan ja sin makan. Ma-avus kanu kad jin makwa, osit mawakas, inalan ji osan tagu jit sinuglan ot a... intere..., ay, ammutuwon nan kallugu..., ay, awiton nga ijalan hijit jagsiyan, ta ina ud ulasan. Hajit ininggaw hijit jalan, umajani hijin jagsiyan, inggaw kanud nakanitong, ngim asana kinankanan tay impagarup na un vungan ji salong. Hajit kumiyang kanu pay yan, awni man ot nakanitong umvos. Hajit... i... ka-anon na ji sinuglan a noka ta ina langlanga-ona, nasiputan na jit jaliwatok un umoy nilumnok hijit avut ji kawayan. Ot ina sulaton. Avuson nan sulatan ji ot ina ivagas jat tagu.

“Hiyaji jin noka, tagu un mang..., ay, ulog un mangkan hi tagu. Ta hajin jaliwatok gamin, nansupang ji ulu na. Kit mamalvaladjung jin mantatayap na, ay, man-a-atun na, aji na kumalap,” kana ot siya ji jit ngajanon jan jaliwatok tay ma-iwatwattok. Ot ina ivyaga sit tagu ot, in jajit tagu man-alas jaji alay kan amin a tagu, ay, nalangu un kayu, ot sobgon ja jit

kawayan. Tay idi gamin, hajajit igaw jat tagu, vyakujon ja ji kawayan. Kad ossa-an ji luwangan na. Syimpri, hajit kawayan kit ma-avutanon a ta kaw-on ja si alad.

Ot manipud hijit a pannimpu, na-ijon jit nakaskasja-aw un mampatoy hi tagu. Ngim hajit un-unana gamin, awad jit pammati ja nga awad pay yan kasin gapu tay kan ja, awad na-issaw a ani... ispiritu nga mang-at-atod jiji nga hiyad mangpatoy hi tagu. Kit adsan ja impagarup nga hajin jaliwatok kit os-ossa-an mit nga ininggaw hiji. Aji kad awad lat..., ngim awad latta ji ogyat ja. Kit hajajit tagu ud Mavikal, kaysan jas tun Jogjogway. Kaysan jad Jogjogway ot ustun ngatu nas tun Talalang hit u-ud jijin lukung Jogjogway. Kaysan jajit ujum Longwa-an mit. Nga hiyaji jin ujum nga nalnalpuwan ji tagu nga ummajayu. Kaysan jas tun jaya jit ujum gapu ta awad jit pammati jan awad pay yan. Tay inpagarup ja nga jusa-on jijit na-issaw a ispiritu jija winnu awad jajit na-issaw a ispiritu un siyan mangmangatod sijin jaliwatok nga mangpatoy hi tagu. Ot gapu ta masukalan ja ji on, hiyaji jit nakasukalan ja usjit tagu, ay, winnu hajit nakaskasja-aw un mangkakatoj ji tagu tay vokon ja mit a masakit, jatngon jan agay jija hit jagsiyan a ngumitit un ma-id angos ja.

Ot siyaji jin istoryan jijin jaliwatok hijin Mavikal. Nga hajin Mavikal a haji, adjis jin jomang jijin savyangan ud Kinablilan. Ot na-id tagun a sin satunon ta nantatakyasan ja ngarud. Ta awad ji pammati ja un vuwisit ta inggaw hitun Mavikal tay hiyaji jin awad tagun matoy. Hiyaji jin ka-istorya-an nas tun Mavikal nga nakasukalan ja usjit ulog un jaliwatok nga siyad mangkan hi tagu. Ngim pinatoy ja payon gapu ta sin-gob ja jit kawayan a inggawan na.

Recorded on December 4–5, 2006, in Kalinga, Philippines

Oral account by Barcelon Panabang

Transcription and Translation by Scott M. Saboy & Lawrence A. Reid

Assisted by Warren Panabang

Recorded and supervised by Michiyo Yoneno-Reyes

<http://www.ioc.u-tokyo.ac.jp/~yoneno/database.html>